

## **Strategie prevence školní neúspěšnosti**

### **1. Úvod**

Strategie prevence školní neúspěšnosti ZŠ Knínice je interní dokument, jehož cílem je systematicky předcházet vzniku školního selhávání, včas identifikovat ohrožené žáky a poskytovat jim účinnou podporu. Dokument vychází z platné legislativy, školního vzdělávacího programu a dlouhodobé koncepce školy.

Školní neúspěšnost je vážným problémem, jehož řešení si vyžaduje náročnou práci s žákem i s jeho rodinou. Bývá důsledkem individuálních rozdílů v osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, v motivaci k učení i jejich způsobu rodinné výchovy. Neprospěch je tedy často způsoben souborem příčin, které je třeba dobře rozpoznat a analyzovat. Při řešení školních neúspěchů je nutná úzká spolupráce pedagogických pracovníků, zákonných zástupců a žáka samotného. Často je nutná i konzultace s odborníky. Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z Vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů. Jejím cílem je vyhledávání potencionálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek ke zlepšení jejich školní úspěšnosti.

### **2. Příčiny školní neúspěšnosti**

#### **2.1 Individuální příčiny**

- specifické poruchy učení a chování
- školní nezralost
- oslabené kognitivní funkce
- nízká motivace, nedostatečné studijní návyky
- zdravotní omezení

#### **2.2 Rodinné příčiny**

- nedostatečná podpora domácí přípravy
- nestabilní rodinné prostředí
- nízká spolupráce rodičů se školou
- odlišné sociokulturní prostředí

#### **2.3 Školní příčiny**

- nevhodné metody výuky pro konkrétní žáky
- nedostatečná diferenciací výuky
- nevyhovující klima ve třídě

## 2.4 Sociální a jiné příčiny

- náročná životní situace
- nevhodná parta vrstevníků
- záškoláctví, skryté záškoláctví
- nízké sebevědomí žáka
- dlouhodobá absence

## 3. Cíle strategie

- včas identifikovat žáky ohrožené školní neúspěšností
- poskytnout účinná podpůrná opatření
- posílit spolupráci mezi školou, rodinou, popř. odborníky
- podporovat pozitivní klima ve třídách

Při zjišťování příčin neúspěšnosti spolupracují třídní učitel, žák, ostatní vyučující, výchovný poradce, metodik prevence, vedení školy, ostatní pedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci. Podle povahy příčin i další instituce, např. pedagogicko-psychologická poradna, středisko výchovné péče, OSPOD, lékaři a Policie ČR.

## 4. Postupy a opatření školy

### 4.1 Identifikace ohrožených žáků

- pravidelné sledování prospěchu a docházky
- konzultace třídních učitelů s vyučujícími
- rozhovory se žákem a rodiči
- doporučení vyšetření v PPP/SPC, pokud je to vhodné

### 4.2 Podpůrná opatření

- individuální konzultace s vyučujícím
- doučování v rámci školy
- vytvoření plánu pedagogické podpory, ve kterém se stanoví podpůrná opatření – 1. stupeň např.:
  - individuální opakované vysvětlení učiva
  - ověřování menšího objemu učiva po částech
  - zadání vždy konkrétní, stručné, srozumitelné, přiměřené schopnostem a možnostem žáka s přihlédnutím k případným speciálním vzdělávacím potřebám
  - učitel věnuje žákovi zvýšenou pozornost, snaží se průběžně sledovat jeho činnost
  - dává žákovi jasné a stručné pokyny ověřuje si, zda žák pochopil zadání,
  - umožňuje používat názorné pomůcky, přehledy učiva, kalkulačku
  - snaží se vhodným způsobem začlenit žáka do kolektivu, př. týmová spolupráce
- úprava hodnocení dle vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- práce asistenta pedagoga (pokud je přidělen)
- tvorba individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

### 4.3 Spolupráce

- třídní učitel – rodiče
  - účast na dohodnutých setkáních
  - důsledná domácí příprava žáka na vyučování
  - dohled nad vypracováváním domácích úkolů žáka
- školní poradenské pracoviště (výchovný poradce, školní metodik prevence, školní psycholog – pokud je k dispozici)
- pedagogicko-psychologická poradna / speciálně pedagogické centrum
- vedení školy

### 4.4 Preventivní opatření

- podpora pozitivního třídního klimatu
- rozvoj studijních dovedností žáků
- pravidelná komunikace s rodiči
- zapojení žáků do školních i mimoškolních aktivit

## 5. Legislativní rámec

Dokument vychází zejména z:

- **Školského zákona č. 561/2004 Sb.**
- **Vyhlášky č. 27/2016 Sb.** o vzdělávání žáků se SVP
- **Vyhlášky č. 72/2005 Sb.** o poskytování poradenských služeb
- Metodických doporučení MŠMT

## 6. Odpovědné osoby

- **Ředitel školy** – schvaluje strategii, zajišťuje podmínky
- **Výchovný poradce** – koordinuje podporu žáků
- **Školní metodik prevence** – řeší rizikové chování a prevenci
- **Třídní učitelé** – sledují žáky, komunikují s rodiči
- **Vyučující** – poskytují pedagogickou podporu

## 7. Závěr

- Strategie prevence školní neúspěšnosti ZŠ Knínice je živý dokument, který se pravidelně aktualizuje podle potřeb žáků a školy. Jejím cílem je zajistit, aby každý žák měl možnost dosáhnout svého vzdělávacího potenciálu.

Vypracovala: Mgr. Markéta Axmanová, výchovný poradce  
říjen 2025